

در سال ۱۳۸۶ براساس آمار حساب‌های ملی، حدود ۳۴۹/۴ هزار میلیارد ریال کالای کشاورزی و ۷۹۸/۱ هزار میلیارد ریال کالای صنعتی از محل تولیدات داخلی و حدود ۵۲۵/۴ هزار میلیارد ریال کالا و خدمات از محل واردات به بازار داخلی عرضه شد که در نتیجه آن ۲۹۱/۱ هزار میلیارد ریال ارزش افزوده به قیمت‌های جاری در بخش بازرگانی داخلی ایجاد شد. در سال مورد بررسی، نسبت ارزش افزوده بخش بازرگانی به تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه با احتساب نفت ۱۰/۱ درصد بود که در مقایسه با نسبت مزبور در سال قبل (۱۰/۵ درصد) اندکی کاهش داشت. در این سال رشد ارزش افزوده بخش بازرگانی نسبت به سال قبل بر پایه قیمت‌های ثابت سال ۱۳۷۶ حدود ۶/۴ درصد بود. همچنین در سال مورد بررسی، رشد ارزش افزوده فعالیت‌های خرده‌فروشی و عمده‌فروشی به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۷۶ به ترتیب معادل ۳ و ۷/۶ درصد و سهم آنها از کل ارزش افزوده بخش بازرگانی داخلی به ترتیب معادل ۲۹/۵ و ۷۰/۵ درصد بود.

سه‌می‌بندی و توزیع حدود ۳۰ هزار تن روغن نباتی از محل تولید طرح کارمزدی و توزیع سبدهای تخصیصی در سطح کشور، انجام هماهنگی لازم برای تامین و ذخیره‌سازی حدود ۳۰ هزار تن گوشت مرغ و ۳۰ هزار تن گوشت قرمز، نظارت بر روند اجرای طرح خرید و ذخیره‌سازی حبوبات، توزیع میوه و مرکبات از محل طرح ذخیره‌سازی هم‌زمان با بازگشت حجاج و واردات ۳۰ هزار تن پرتقال جهت توزیع در ایام پایانی سال، از مهم‌ترین اقدامات و برنامه‌های وزارت بازرگانی در سال ۱۳۸۶ برای تنظیم بازار بود. بدین منظور تاکید گردید که یارانه توزیع بهینه میوه و مرکبات ذخیره‌سازی شده جهت تنظیم بازار ایام پایانی سال، صرفاً به محموله‌هایی تعلق گیرد که در قالب برنامه طراحی شده، توزیع شود. طراحی سیستم عرضه مکانیزه سبوس، توزیع آرد تماماً غنی‌سازی شده از ابتدای خرداد ماه ۱۳۸۶ و اولویت موضوع احداث واحدهای نان صنعتی توسط شوراهای کنترل و نظارت استان‌ها از دیگر تصمیمات اتخاذ شده توسط وزارت بازرگانی بود.

علاوه بر این، مطابق تصمیم وزیران عضو کمیسیون ماده ۱ آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات، در سال ۱۳۸۶ در راستای تنظیم بازار داخلی و تامین کالاهایی که با کمبود عرضه مواجه بودند (نظیر برنج، کره و شیر خشک صنعتی) و تامین نهاده‌های مورد نیاز دام و طیور کشور (نظیر ذرت، کنجاله و جو) از طریق واردات، تعرفه واردات (سود بازرگانی) آنها به صفر درصد کاهش یافت. همچنین به منظور جلوگیری از صادرات بی‌رویه و افزایش قیمت داخلی سیب زمینی، صادرات آن مشمول

۸-۱- اقدامات دولت جهت تنظیم بازار داخلی و تامین

مایحتاج اساسی

در راستای تحقق سیاست‌های اجرایی، تنظیم بازار داخلی و تامین مایحتاج اساسی مردم اقدامات موثری از سوی وزارت بازرگانی در سال ۱۳۸۶ صورت گرفت. تولید روغن نباتی به صورت کارمزدی تا سقف ۱۰۰ هزار تن توسط شرکت بازرگانی دولتی ایران به منظور ذخیره‌سازی استراتژیک و

فصل ۸ بازرگانی داخلی

مقایسه با سال قبل، حدود ۷۳/۴ درصد کاهش داشت. افزایش چشمگیر واردات و موجودی شکر در سال ۱۳۸۵ که منجر به بروز مشکلاتی برای تولیدکنندگان داخلی قند و شکر گردید از دلایل کاهش واردات در سال ۱۳۸۶ می‌باشد.

در سال ۱۳۸۶، با توجه به تولید مناسب گندم در کشور، واردات صورت نگرفت و موجودی انبار آن نیز در مقایسه با سال قبل به میزان ۷/۷ درصد کاهش داشت. علاوه بر این، مطابق اطلاعات ارائه شده توسط شرکت پشتیبانی امور دام کشور، در سال ۱۳۸۶ نیز همانند سال قبل واردات گوشت توسط بخش دولتی صورت نگرفت. براساس آمار مزبور، موجودی انبار گوشت قرمز در پایان سال ۱۳۸۶ تنها ۰/۴ هزار تن بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل حدود ۹۶/۷ درصد کاهش یافت.

پرداخت عوارض به میزان ۱۰۰ درصد قیمت پایه تعیین گردید. علاوه بر این، عوارض صادرات گندم و آرد به ازای هر کیلوگرم به ترتیب ۱۰۰۰ و ۱۵۰۰ ریال تعیین شد.

به موجب تصویب نامه هیئت وزیران، مقرر گردید کارگروهی با مسئولیت وزارت بازرگانی برای حل مشکلات اصناف کشور تشکیل گردد. همچنین، تصویب پیش‌بینی تدابیر و اقدام‌های حفاظتی، جبرانی و ضد دامپینگ برای حمایت از تولیدکنندگان داخلی از دیگر اقدامات صورت گرفته توسط دولت جهت بهبود وضعیت بازرگانی داخلی کشور بود.

۸-۱-۱- واردات و موجودی انبار ماده عمده غذایی

براساس آمار شرکت بازرگانی دولتی ایران، واردات شکر خام در سال ۱۳۸۶ به میزان ۲۴۵/۳ هزار تن بود که در

جدول ۸-۱-۱ واردات و موجودی انبار ماده عمده غذایی

(هزار تن)

درصد تغییر ○	موجودی در پایان سال		درصد تغییر ○	واردات		
	۱۳۸۶	۱۳۸۵		□۱۳۸۶	▲۱۳۸۵	
-۷/۷	۳۷۸۴/۴	۴۰۹۹/۱	-۱۰۰/۰	۰/۰	۹۷۷/۸	گندم (۱)
-۱۳/۴	۶۶۹/۱	۷۷۳/۰	-۷۳/۴	۲۴۵/۳	۹۲۳/۴	شکر (۲)
-۹۶/۷	۰/۴	۱۳/۴	θ	۰/۰	۰/۰	گوشت قرمز (۲)

ماخذ: شرکت بازرگانی دولتی ایران و شرکت سهامی پشتیبانی امور دام کشور
 ۱- منظور واردات گندم توسط بخش دولتی است.
 ۲- شامل واردات بخش خصوصی نمی‌باشد.

۸-۱-۲- نظام سهمیه‌بندی کالاها

سرانه توزیع قند و شکر سراسری در بخش شهری و روستایی به میزان ۱/۲ کیلوگرم و سرانه توزیع در بخش عشایری به میزان ۲/۹۲ کیلوگرم بود که در قالب ۲۲ کالابرگ توزیع شد. تعداد کالابرگ قند و شکر اعلام شده در بخش‌های شهری، روستایی و عشایری به ترتیب ۵، ۹ و ۸ کالابرگ بود.

در سال مورد بررسی، سهمیه سرانه برنج سراسری به میزان ۳ کیلوگرم بود که در قالب ۲ کالابرگ برای استان‌های

براساس گزارش وزارت بازرگانی، در سال ۱۳۸۶ همانند سال‌های اخیر، کالاهای اساسی شامل قند و شکر، روغن نباتی و برنج از طریق کالابرگ توزیع شد. در این سال در مجموع، تعداد ۳۰ کالابرگ در قالب سهمیه سراسری (شهری، روستایی و عشایری) مصوب و اعلام شد که در مقایسه با میزان کالابرگ‌های توزیع شده در سال قبل (تعداد ۴۰ کالابرگ) کاهش داشت.

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۸۶

۸-۲- سرمایه‌گذاری دولت

در سال ۱۳۸۶، اعتبارات مصوب تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی برای امور بازرگانی داخلی شامل برنامه تنظیم بازار داخلی و تجارت الکترونیکی به میزان ۵۳۳ میلیارد ریال بود که در مقایسه با رقم مصوب سال قبل، حدود ۹/۷ درصد افزایش داشت.

در این سال اعتبارات پرداختی بابت بازرگانی داخلی از ۱۶/۷ درصد رشد برخوردار شد و به رقمی حدود ۳۹۲/۸ میلیارد ریال بالغ گردید.

در سال ۱۳۸۶، میزان تحقق اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پرداخت شده در فصل بازرگانی داخلی حدود ۷۳/۷ درصد بود که در مقایسه با میزان تحقق سال قبل (۶۹/۳ درصد) عملکرد بالاتری داشت. اعتبارات پرداختی بابت تنظیم بازار داخلی، بیشترین سهم از اعتبارات تخصیص یافته به بخش بازرگانی داخلی (به میزان ۸۳ درصد) را به خود اختصاص داد و سهم تجارت الکترونیکی از اعتبارات پرداختی علی‌رغم افزایش نسبت به سال قبل، حدود ۱۷ درصد بود.

ردیف برنامه تنظیم بازار داخلی شامل برنامه احداث و توسعه سیلوها، تجهیز، بازسازی و نگهداری تاسیسات ذخیره گندم، احداث مراکز کشتارگاهی و سردخانه در شهرهای مختلف، احداث انبارهای چند منظوره، تعمیر و تامین تجهیزات و ماشین‌آلات و همچنین برنامه کمک‌های فنی و اعتباری به بخش خصوصی و تعاونی می‌باشد.

سراسر کشور (به استثنای استان‌های شمالی شامل گیلان، مازندران و گلستان) اعلام شد. همچنین، سهمیه سرانه روغن نباتی کشور معادل ۰/۹ کیلوگرم بود که طی ۶ کالبرگ به صورت ترکیبی در سراسر کشور و در بخش‌های شهری، روستایی و عشایری توزیع شد.

در سال ۱۳۸۶، در مجموع حدود ۱/۳ میلیون تن کالای اساسی توزیع شد که از این میزان، سهم قند و شکر حدود ۴۱/۸ درصد و سهم کالاهای برنج و روغن نباتی هریک به میزان ۲۹/۱ درصد بود. از مجموع کالاهای توزیع شده در این سال، مقدار توزیع قند و شکر، برنج و روغن نباتی در بخش سراسری به ترتیب به میزان ۵۵۵/۹، ۳۸۷ و ۳۸۶/۶ هزار تن بود.

براساس قوانین بودجه کل کشور، در سال‌های قبل به منظور افزایش یارانه مواد غذایی خانواده‌های کم‌درآمد، زنان و کودکان بی‌سرپرست، مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور، بخشی از اعتبارات پیش‌بینی شده در قانون بودجه در قالب کالاهای کالبرگی به اقشار مذکور اختصاص می‌یافت. لیکن در سال ۱۳۸۶، هیچ‌گونه کالایی به صورت کالبرگی به مددجویان یاد شده تخصیص نیافت. در مقابل، بن غیر نقدی خرید به میزان سرانه ۳۲۰ هزار ریال برای جمعیت ۹ میلیون نفری مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور پرداخت گردید.

جدول ۸-۲- اعتبارات ملی تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دولت در فصل بازرگانی داخلی

(میلیارد ریال)

سهم (درصد)		درصد تحقق		عملکرد		ارقام مصوب		
۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۵	▲ ۱۳۸۵	□ ۱۳۸۶	۱۳۸۶	۱۳۸۵	
۸۳/۰	۸۹/۳	۷۱/۸	۷۴/۱	۳۰۰/۶	۳۲۶/۲	۴۵۴/۰	۴۰۵/۸	برنامه تنظیم بازار داخلی
۱۷/۰	۱۰/۷	۸۴/۳	۴۵/۰	۳۶/۰	۶۶/۶	۷۹/۰	۸۰/۰	برنامه تجارت الکترونیکی
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۷۳/۷	۶۹/۳	۳۳۶/۶	۳۹۲/۸	۵۳۳/۰	۴۸۵/۸	جمع کل

ماخذ: قوانین بودجه و خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی

۸-۳- تسهیلات بانکی

خالص تسهیلات اعطایی (۹۱/۵ درصد) متعلق به بخش غیردولتی بازرگانی داخلی بود که این سهم در مقایسه با رقم مشابه سال قبل ۵/۱ واحد درصد افزایش یافته است. در سال مذکور، سهم بانک‌های تجاری و تخصصی دولتی از کل مانده خالص تسهیلات اعطایی به بخش بازرگانی داخلی ۶۰/۳ درصد و بانک‌ها و موسسات اعتباری غیردولتی ۳۹/۷ درصد بود. در این میان، سهم بانک‌ها و موسسات اعتباری غیردولتی از رشد بالایی برخوردار بود و سهم آن از مانده تسهیلات اعطایی به بخش بازرگانی داخلی از ۲۹/۸ درصد در سال ۱۳۸۵ به ۳۹/۷ درصد افزایش یافت.

در پایان سال ۱۳۸۶، مانده خالص تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری به بخش بازرگانی داخلی با ۴۷/۱ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۱۹۴/۶ هزار میلیارد ریال بالغ گردید. در این میان، مانده تسهیلات اعطایی به بخش‌های غیردولتی با ۵۵/۸ درصد رشد به ۱۷۸ هزار میلیارد ریال بالغ گردید، لیکن مانده تسهیلات در بخش دولتی با ۷/۸ درصد کاهش به ۱۶/۶ هزار میلیارد ریال رسید.

بررسی عملکرد بانک‌ها و موسسات اعتباری در سال ۱۳۸۶ نشان می‌دهد همانند سال قبل، بیشترین سهم از مانده

جدول ۸-۳- مانده خالص تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری به بخش بازرگانی داخلی (۱)

(میلیارد ریال)

سهم (درصد)	درصد تغییر	سال	
		۱۳۸۶ □	۱۳۸۵
۱۳۸۶	۱۳۸۵		
۱۰۰/۰	۴۷/۱	۱۹۴۶۰۴/۸	۱۳۲۲۸۴/۲
کل			
۹۱/۵	۵۵/۸	۱۷۷۹۸۰/۷	۱۱۴۲۴۸/۳
بخش غیردولتی			
۵۱/۴	۳۳/۹	۱۰۰۰۴۳/۸	۷۴۷۰۱/۳
بانک‌های تجاری			
۰/۴	□	۷۳۸/۹	۶۴/۴
بانک‌های تخصصی			
۳۹/۷	۹۵/۵	۷۷۱۹۸/۰	۳۹۴۸۲/۶
بانک‌ها و موسسات اعتباری غیردولتی			
۸/۵	-۷/۸	۱۶۶۲۴/۱	۱۸۰۳۵/۹
بخش دولتی			
۸/۵	-۷/۸	۱۶۶۲۴/۱	۱۸۰۳۵/۹
بانک‌های تجاری			
۰/۰	θ	۰/۰	۰/۰
بانک‌های تخصصی			
۰/۰	θ	۰/۰	۰/۰
بانک‌ها و موسسات اعتباری غیردولتی			

۱- بدون احتساب سود و درآمد سال‌های آتی می‌باشد.

۸-۴- معاملات بازرگانی

۳/۶ میلیون فقره بود که نسبت به سال قبل ۷/۵ درصد رشد داشت. در میان معاملات مزبور، تعداد معاملات قطعی ثبت شده حدود ۳ میلیون فقره بود که ۱۳ درصد نسبت به سال قبل افزایش نشان می‌دهد. لیکن تعداد معاملات شرطی و ذمه‌ای ثبت شده به ترتیب ۱۷/۶ و ۰/۳ درصد نسبت به سال قبل کاهش یافت. از مجموع معاملات مذکور، حدود ۳۴/۴ درصد در استان تهران صورت گرفت، اما تعداد

تعداد معاملات قطعی^(۱)، شرطی^(۲) و ذمه‌ای^(۳) ثبت

شده در دفترخانه‌های اسناد رسمی کشور در سال ۱۳۸۶ برابر

- ۱- اگر در عقد بیع هیچ‌گونه شرطی برای قبض مبیع ذکر نشده یا برای تادیه بهای مورد معامله و تسلیم مبیع موعود و شرطی معین نشده باشد، معامله قطعی است.
- ۲- اگر در عقد بیع برای قبض مبیع یا تادیه بهای آن شرطی معین یا برای فروشنده یا خریدار یا هر دو یا شخص ثالث، اختیار خاصی از قبیل اختیار فسخ در مدت معین تعیین شده باشد، معامله شرطی است.
- ۳- معامله‌ای است که به موجب آن شخص تعهد می‌کند وجه یا مال معینی را در موعد مقرر به دیگری پرداخت یا تسلیم نماید.

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۸۶

۳۵/۲ درصد رشد داشت، لیکن نسبت مبلغ اسناد برگشتی به کل ارزش اسناد مبادله شده ۳/۶ درصد بود که در مقایسه با رقم مشابه سال قبل تغییری نداشت.

۸-۵- شرکت‌های تعاونی

در سال ۱۳۸۶، تعداد ۴۵۱ شرکت تعاونی تامین نیاز تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان و صنوف خدماتی که در زمینه تامین و توزیع کالا و خدمات فعالیت دارند در کشور به ثبت رسید که ۲۸/۱ درصد نسبت به سال قبل کاهش نشان می‌دهد. مجموع سرمایه اولیه شرکت‌های مذکور ۱۵۷/۲ میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل افزایش قابل توجهی داشت. میزان اشتغال ثبت شده توسط این شرکت‌ها ۴۹۱۰ نفر بود که نسبت به رقم مشابه سال قبل ۲۳/۹ درصد کاهش نشان می‌دهد.

در سال مورد بررسی، میزان سرمایه شرکت‌های تعاونی مزبور به ازای هر نفر از شاغلان ۳۲ میلیون ریال بود که نسبت به رقم مشابه سال قبل (۵/۶ میلیون ریال) افزایش قابل ملاحظه‌ای یافت. این نسبت در مورد شرکت‌های تامین نیاز تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان و صنوف خدماتی به ترتیب ۲۰، ۵۱/۸ و ۸ میلیون ریال به ازای هر شاغل بود که در مقایسه با ارقام مشابه سال قبل، تعاونی‌های مزبور در سال ۱۳۸۶ با سرمایه سرانه بیشتری تاسیس شده‌اند.

تعداد اعضای تعاونی‌های ثبت شده در سال مورد بررسی با ۴۳/۴ درصد کاهش نسبت به سال ۱۳۸۵ به حدود ۲۵ هزار نفر رسید. بیشترین تعداد اعضا مربوط به شرکت‌های تامین نیاز مصرف‌کنندگان با ۱۹/۴ هزار نفر عضو بود که نسبت به رقم مشابه سال قبل ۴۶/۹ درصد کاهش یافت. سرانه سرمایه هر عضو از شرکت‌های تعاونی تامین نیاز تولیدکنندگان ۹/۹ میلیون ریال، تامین نیاز مصرف‌کنندگان ۵/۴ میلیون ریال و تامین نیاز صنوف خدماتی ۵/۹ میلیون ریال بود.

معاملات ثبت شده در این استان نسبت به سال قبل ۴/۶ درصد کاهش داشت و موجب کاهش سهم مزبور در مقایسه با سال قبل گردید.

در سال مورد بررسی، تعداد پرونده‌های اجرایی^(۱) تشکیل شده در خصوص عدم انجام تعهدات مربوط به معاملات ثبت شده در کل کشور معادل ۸۱/۳ هزار فقره بود که در مقایسه با سال ۱۳۸۵ حدود ۰/۷ درصد افزایش نشان می‌دهد. تعداد پرونده‌های اجرایی تشکیل شده در استان تهران نیز نسبت به سال قبل ۴/۸ درصد افزایش یافت.

در سال ۱۳۸۶، حدود ۵۴۲/۵ میلیارد ریال سفته و برات به نرخ نیم در هزار در شهر تهران به فروش رسید که در مقایسه با سال قبل ۳۱/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. رشد مزبور نشان‌دهنده تاکید بیشتر عاملان اقتصادی بر دریافت تضمین به صورت سفته و برات در معامله بوده و گسترش حجم معاملات نیز در افزایش آن موثر می‌باشد. در این سال میزان سفته و برات و اخواست شده به مبلغ اسمی با حدود ۷۲ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۸۵۵۴/۴ میلیارد ریال رسید که از رشد متوسط سالانه ارزش سفته و برات و اخواست شده طی پنج سال قبل (حدود ۶۱/۱ درصد) بیشتر می‌باشد.

در سال مورد بررسی، تعداد ۷۹/۱ میلیون برگ سند به ارزش ۴۱۵۷/۱ هزار میلیارد ریال در اتاق پایاپای اسناد بانکی تهران مبادله شد که نسبت به سال قبل از لحاظ تعداد و ارزش به ترتیب ۱/۱ و ۳۸/۶ درصد افزایش یافت. نسبت ارزش اسناد بانکی مبادله شده در اتاق پایاپای تهران به ارزش اسمی تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه در سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ به ترتیب ۱/۳ و ۱/۴ بود. در سال ۱۳۸۶، ارزش اسناد برگشت داده شده نسبت به سال قبل

۱- پرونده‌ای است که به علت تخلف از انجام تعهدات به استناد اسناد رسمی در اداره ثبت تشکیل می‌شود.

۸-۶- وضعیت واحدهای صنفی

جدول ۸-۴- وضعیت شرکت‌های تعاونی

درصد تغییر ○	سال		
	□ ۱۳۸۶	▲ ۱۳۸۵	
			تعداد اعضا
-۴۳/۴	۲۵۰۱۷	۴۴۱۶۸	تامین نیاز تولیدکنندگان
-۲۲/۶	۵۰۷۷	۶۵۵۶	تامین نیاز مصرف‌کنندگان
-۴۶/۹	۱۹۴۰۴	۳۶۵۲۰	تامین نیاز صنوف خدماتی
-۵۰/۹	۵۳۶	۱۰۹۲	
			تعداد
-۲۸/۱	۴۵۱	۶۲۷	تامین نیاز تولیدکنندگان
-۳۴/۲	۲۴۰	۳۶۵	تامین نیاز مصرف‌کنندگان
-۶/۶	۱۷۱	۱۸۳	تامین نیاز صنوف خدماتی
-۴۹/۴	۴۰	۷۹	
			سرمایه (میلیون ریال)
۳۳۷/۸	۱۵۷۲۳۹	۳۵۹۱۲	تامین نیاز تولیدکنندگان
۲۹۰/۸	۵۰۰۶۷	۱۲۸۱۰	تامین نیاز مصرف‌کنندگان
۴۳۷/۷	۱۰۴۰۰۹	۱۹۳۴۳	تامین نیاز صنوف خدماتی
-۱۵/۹	۳۱۶۳	۳۷۵۹	
			اشتغال (نفر)
-۲۳/۹	۴۹۱۰	۶۴۵۰	تامین نیاز تولیدکنندگان
-۳۷/۷	۲۵۰۸	۴۰۲۸	تامین نیاز مصرف‌کنندگان
۵/۸	۲۰۰۹	۱۸۹۸	تامین نیاز صنوف خدماتی
-۲۵/۰	۳۹۳	۵۲۴	

ماخذ: معاونت طرح و برنامه وزارت تعاون

طبق ماده ۴ قانون نظام صنفی، اصناف با توجه به نوع فعالیت آنها به چهار گروه تولیدی، خدمات فنی، توزیعی و خدماتی تقسیم می‌شوند. در سال ۱۳۸۶، تعداد واحدهای صنفی دارای پروانه کسب در سراسر کشور ۱۶۱۱/۳ هزار واحد بود که ۱۴/۹ درصد نسبت به سال قبل کاهش نشان می‌دهد. از این تعداد واحد صنفی، حدود ۴۴ درصد صنوف توزیعی، ۲۳/۲ درصد صنوف خدمات فنی، حدود ۱۹/۸ درصد صنوف تولیدی و ۱۳/۱ درصد صنوف خدماتی بودند. در میان چهار گروه صنفی یاد شده، تعداد واحدهای صنوف تولیدی دارای پروانه کسب با ۷/۴ درصد کاهش، کمترین رشد نسبت به سال گذشته را دارا بود و صنوف توزیعی با ۱۹/۸ درصد، بیشترین کاهش را داشت.

جدول ۸-۵- تعداد واحدهای صنفی دارای پروانه کسب (۱)

(هزار واحد)

سهام (درصد)	سال	درصد تغییر ○	سال		
			□ ۱۳۸۶	▲ ۱۳۸۵	۱۳۸۴
۱۳۸۶	۱۳۸۵				
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	-۱۴/۹	۱۶۱۱/۳	۱۸۹۳/۶	۱۶۷۱/۶
۱۹/۸	۱۸/۲	-۷/۴	۳۱۸/۵	۳۴۴/۰	۲۶۹/۶
۴۴/۰	۴۶/۷	-۱۹/۸	۷۰۸/۴	۸۸۳/۶	۸۰۶/۲
۱۳/۱	۱۳/۴	-۱۶/۶	۲۱۱/۰	۲۵۳/۰	۲۳۱/۲
۲۳/۲	۲۱/۸	-۹/۶	۳۷۳/۴	۴۱۳/۰	۳۶۴/۶

ماخذ: وزارت بازرگانی، مرکز اصناف و بازرگانان ایران
۱- آمار مذکور شامل شهرهای دارای سازمان‌های صنفی است.